

NOS GEORGIVS
RAKOCI DEI
GRATIA PRINCEPS
Transylvaniæ, partium Regni
Hungariæ Dominus, & Sicu-

lorum Comes, &c. Memoria commenda-
mustenore præsentium significantes qui-
bus expedit universis: Quòd Spectabiles,
Magnifici, Generosi, Egregii & Nobiles,
cæteri; universi Status & Ordines Trium
Nationum Regni nostri Transylvaniæ, &
Partium Regni Hungariæ eidem subje-
ctarum ac incorporatarum, in generalibus
eorum Comitibus ad diem decimum primum
Mensis Martii, Anni Domini Millesimi
Sexcentissimi Quadragesimi sexti, in Ci-
vitate nostra Alba Iulia, ex edicto nostro
celebratis, congregati, exhibuerunt nobis,
& præsentaverunt quosdam infra scriptos
Articulos; in eisdem Comitibus, paribus i-
psorum votis & unanimi consensu conclu-
sos. Supplicantes nobis humilimè, ut nos
universeos Articulos, omniaq; & singu-
la in eisdem contenta, ratos, gratos, & ac-
cepta habentes, autoritate nostra Prin-

A

2397

cipali

cipali benignè acceptare, approbare, ratificare, & confirmare dignaremur. Quorum quidem Articulorum series et tenor sequitur in hunc modum & verba:

ARTICULI
DOMINORVM
REGNICOLARVM TRIVMNA-
TIONVM REGNI TRANSILVANIÆ, & PAR-
tium Hungariæ eidem annexarum in generalibus eorum Comitibus

ALBÆ IVLIÆ ad diem Decimum primum Mensis Martii,
Anni Domini Millesimi Sexcentefimi Quadra-
gesimi sexti, indictis, celebratis,
conclusi.

PRÆFATIO.

MInémű kegyes atyai indulattal, szorgalmatos gondviseléssel
lőt legyen, Kegyelmes Urunk, Nagyságod hozzánk, és e-
gész Nemzetünkhöz mind bölcsőfényes Fejedelemségének
*Inauguratio*jától fogva: azt egész Országul Három nemzetül láttyuk
és tapasztalhatóképen is érezzük. Holott Nagyságod, Kegyelmes
Urunk, az el-múlt esztendőben is szegény hazánknak, és az egész
Magyar Nemzetnek megh-bomlott, és igen meg-bántódott allapa-
tit, 's törvényt jó kárban hozni és állatni szegény hazánktól mesztze
földrevólt. Mindazonáltal abbéli nagy gondos, 's fáradtságos és Or-
szágos gondgyái-között is mi reánk, és Nemzetünkre oly kiválké-
pen-való gondot viselt, hogy édes hazánkban szép csendes békes-
séges állapotban nyugottunk, és, diczirteffék a z nagy hatalmu Isten-
nek sent

nek szent neve, szerelmes hazánknak lakó földét idegen ellenfégh lo-
vának lába nem nyomotta; mostan is Nagyságod, azon Istennek se-
gétfégeből, Országunknak réghi jó szokása-szerént, Országos Gyű-
lésre *convocati* tot bennünket. Mind ezekért áldassék, magasztaltas-
sek az Urnak nagy diczőféges neve. Könyörögvén azon ő felségének,
ennek usánna-is bóldogh szerenczés hoszsu étellel látogassa Nagy-
ságot, egy napját tegye ezerre: hogy az Nagyságod méltóságos
guberniumában czendes békefféges állapotban nyughassunk, marad-
hassunk megh édes hazánkban, és Nagyságod-is gyakorta sok Gyűlé-
seket *celebrati* thasson, amen.

ARTICULUS I.

*A Fejedelem, s' Ország közönséges szükségere esztendőnként Ka-
pu számrol- való szokott adó, a' Taxas Városok adajával.*

Kegyelmes Urunk, Fejedelmünk, az mi az Nagyságod Kegyel-
mes első *Propositio* jat illeti: Noha bizonyára nem tudgyuk elő-
számlálni szegénységinknek sok kiválképpen- való fogyatkozásokat,
holott az *pestis*-is felette igen *grassal* köztünk, marhájok-is el-hólt, mo-
stán-is halton hal, sem buzajok, sem borok nem termett, és sok hel-
lyeken tellyeséggel éhel halóvá löttének szegénységink s' léznenek ez-
után-is, miből teremthessék megh az adót, tudgya czak az jó Isten;
Mind azonáltal hogy Nagyságodnak-is megh nefogyatkozzunk,
mind az fényes *Porta* nak *contentalás* ára, *Udvara Népe tartás* ára igi-
rünk Nagyságodnak az két rendbéli adozásra *Kapu szám* után 20 fo-
rintot az el-múlt *Esztendő* béli négy *terminus* sokon, úgy mint a' Szent
György napinak felét *ad 1. Junii*; felét *ad 1. Augusti*; a' Szent Mihály
Napinak felét *ad 1. Octobris*; az más felét *ad 1. Decembris* az Nagy-
ságod *Tárház* ában bé-szolgáltatni. Az *Partiumban* lévő *Uraink* s'
Atyánkfiái-is - a' Száz *Uraink* s' *Atyánkfiái*val egyetemben: hason-
lóképen a' Székely *Uraink* s' *Atyánkfiái*-is, kiknek ő *Kegyelme*
közül az *Vármegyék* en *Jószágok* vagy on, ezen tereh viselésre ighirik
magokat. Nagyságodnak alázatoson könyörgünk, légyen *contentus*
véle.

A Taxas Városoknak esztendőnként szokott adaja.

Colofvár

Colosvár ád	Flos. 2400.
Várad	Flor. 1400.
Fejér Vár	Flor. 200.
Bánfihunyad	Flor. 200.
Udvarhely	Flor. 260.
Kizdi Vásárhely	Flor. 180.
Sepsi Szent Görgy	Flor. 150.
Illyefalva	Flor. 150.
Egeres	Flor. 150.
Nagy Almás	Flor. 125.

ARTICULUS II.

Latorok, Orvok, Tolvajok megh. büntetődéseinek módja.

NOha, Kegyelmes Urunk, az orvoknak, lopóknak szaporodásokat, és felettébb- való öregbüléseket láttuk, az melyről elégedendő *Articulusink extalnak*: de még-is ugyan nem szűnnek, hanem az fok gonoszlághban napról napra nevednek. Végeztük azért az Nagyságod kegyelmes teuezéből-is, hogy azoknak büntetésekben ez után ilyen *modálitas observáltassék*: Hogy ha az lator *deprehendaltatik*, elsőben-is annak jovaiból az káros ember *contentáltassék*, se földes Urak, se Tisztek abból magoknak addigh semmit nem *reserválnak*: ha penigh annyi jövök nem lenne, és az Tisztek nem *satisfacialhatnának* az károsoknak; addigh el ne bocsátassék semmikepen, miglen az károsok nem *contentáltatnak*, s' az Tiszteknek-is az szokás-szerént- való jutalmokot az farságért nem *deponallyák*: Megh lévén az *contentatio*, ugy-is el ne bocsássák, hanem *juxta quantitatem delicti* jó lelki esmérettel törvény-szerént tegyenek ítéletet az Tisztek felőle, ki menyi ideigh- való *pœnitentiazást* érdemellyen; mind addigh penigh *detentio* és erős *pœnitentiazás*- alatt tartassék. Az el-bocsátásnak idején-is jó *conditio*-k alatt kezeseket állassanak az vétkefok, hogy az-után jámborul viselik magokat, s' *Regestramokban* fel irassák az Tisztek kiki az ő *inspectioja*- alatt, hogy abból annak utánna is megh-tudhassák, vólté töbyszer vétke avagy nem. Ez ilyen móddal- való *pœnitentiazás* azért csak az első vétkekért *suffragalyon*: mert ha az után töbyszer-is vétkekben *deprehendaltatik*; csak egy általlyában halállal büntettesseék, ha szintén megh-eggyezett volna is az károsokkal.

az károsokkal. Ha penigh halállal büntetődik-is; az olyan latornak ha mie taláztatik-is, elsőben-is az káros embert elégítsék megh belőle: ha mi abból megh-marad; az Tisztek-is *satisfacially*anak magoknak, megh-maradván mind az által az olyan latroknak felefegeknek s' gyermekeknek részek, ha ki telik. Ha kik penigh egyyk helyből másban az vétek előtt keresnek *subterfugium*okat: affelékről az-e előtt irt *Articulus*ok *observáltassanak*. Az latroknak-is Pártartoinak, általmazoinak, és *Patrocínaloinak*, (akar Nemes, akar Paraszt ember legyen) büntetésekről *Anni 1643 Art. 4* az mely *Articulus*ok *denominalva* vadnak, *observáltassanak* in omnibus punctis: Hoc etiam addito, hogy az mely Tiszteknek nincs hóI tartaniok az latrokat; Vigyek az Fiscus Váraiban, csak hogy onnét-is hir-nélkül elne bocsátlák.

ARTICULUS III.

Török földére járó latrok, csavargok és kapdosók megh-zaboláztassanak.

AZ Török földére való kapdosók, latrok-miatt-is, Kegyelmes Urunk, láttyuk hogy szegény hazánknek veszedelme következik. Végeztük azért az Nagyságod kegyelmes tevéseből-is, hogy efféléknek *refrenálásokról observáltassék in-violabiliter* az 1638 éfzteni-döbeli negyedik *Articulus*.

ARTICULUS IV.

Az mely Tisztviselők az ház aszemélyeket fizetésért egy mástolel-választanak, annak megh-büntetése végeztetik.

LAttyuk azt-is, Kegyelmes Urunk, hogy némely Tisztviselők kiválképen az Oláhságh-között fizetésért *divortium*ot csinálnak. Végeztük azért egész Országul Három Nemzetül, hogy az mely Tisztek-cz után effélet *tentalnának: compertâ rei veritate* 200 forinton *convincáltassanak, toties quoties peccaverint.*

ARTICULUS V.

Az Enyedi Nemes, és Várasirend-között-való viszfzálkodások el-igazítása ujonnan végez tetik.

HOgy Nagyságod, Kegyelmes Urunk, az Enyedi Nemes és Várasiri Uraink, s' atyáncfiai-között-való *contro-versiákat* hova hamaréb az 1643, és 1644 esztendőbéli *Articulufok* szerént el-igazítattya; Nagyságodnak hiven megh-szolgályuk, mint kegyelmes Urunknak.

ARTICULUS VI.

Ha kik valamely árváknak tutorságát magokra vállallyák, hogy tutorságokrol számot adni, és az tékozlott jókrol eleget tenni az Országnek Decretuma-szerént tartozzanak, végez tetik.

LAtunk, Kegyelmes Urunk, nem kicsiny fogyatkozásokat némely nem jó lelki ismérető emberekben-is, kik valamely árváknak tutorságokat magokra vévén, tékozollyák, vesztegetik jóvokot, és számot-is nem akarnak adni. Teczet azért mi-nékünk-is egész Országul Három Nemzetül, hogy effélékről *obser-valtatsanak* az *Decretalis locufok*, és ha kik az ellen czelekednek, a' számadásra vonattatván, tartozzanak a'-szerént számot adván *satisfacialni*.

ARTICVLVS VII.

Craszna Vármegyebéliek két vagy három cseber bortól hűt-szerént-való bizonságh-levelet adni ne tartozzanak: az Harminczadosok-is az bor czapolástol megh-szünyenek.

AZ Craszna Vármegyebéli Vraink s' Atyáncfiai panaszolkodások-ra végefztük, Kegyelmes Vrunk, hogy két három cseber borért ne tartozzanak ő Kegyelmekek hűt-szerént-való *testimonialist* adni. Hogy penigh Nagyságod *interdicallya* ez után, borokot Harminczadosok

adofok hogy ne csapollyák; alázatosan megh-szolgályuk Nagysá-
godnak.

ARTICVLVS VIII

*Hogy az Szörin Vármegyebélieknek az Fő Bán uti-levelet
adhasson, megh-engettetik bizonyos móddal megh-határozás-
képen.*

Hogy Nagyságod Fejedelmi kegyelmességéből a Szöriny Vár-
megyebeli Atyáncfiai *intercessio*jokra Fő Bán Vramnak *autho-
ritas*t ad *limitative* az *Salvus conductus* adásra, Nagyságodnak megh-
szolgályuk.

ARTICVLVS IX.

*Az Káránsebesieknek tehén, és ökör bőr el-adása-felől-való
állapatt yok.*

AZ Káránsebesi Vraink *instantia*jára is, hogy Nagyságod kegyel-
mességéből végére megyen, miért nem engedik az Mészárosok
tehén, és ökör bőroket el-adni, és abban, *quod equum & justum* lé-
szen, azt fogja vélek követtetni; Nagyságodnak megh-szolgályuk.

ARTICVLVS X.

*Ha kik az Káránsebesiek közöttül nem kereskedésért, hanem
magok táplálásának okáért mennek Havasalföldébe, Har-
minczaddal ne tartozzanak.*

VEgészítük azt is, Kegyelmes Vrank, hogy az kik ő Kegyelmek
közűl által járnak Havasalföldére, és nem valami kereskedés-
nek okáért mennek ki, hanem magok testek táplálására-valót keres-
nek, és az mit ki visznek, ott-benn-is el nem adgyák sem itt-künn,
abból-is *observat*assék az réghi *usus*, és ne vegyenek Harminczadot
rajtok.

ARTI.

ARTICVLVS. XI.

*Az Három-Székiek az két Oláh Országok-felé-
való határookra szorgalmatos gondot viselleyenek, s' az Erdélyi birodalomhoz-
valókat el-idegeníteni semmiképen ne engedgyék.*

AZ Háromszéki Atyámfiai jelentik, Kegyelmes Vrunk, hogy az kik ő kegyelmek között kereskedésnek okáért az két Oláh Országban bé mennének, sok törvénytelen dologokat cselekednének rajtuk: sőt magok határan-lévő halászó vizekben-is némellyeket halálra vernének. Végeztük azért az Nagyságod kegyelmes teccéséből-is, hogy ő Kegyelme az határok állapotára szorgalmatoson viselleyenek gondot, és oly vigyazásban legyenek, hogy az ki ide az Erdélyi Birodalomhoz-való, egy általlyában oda ne engedgyék. Hogy penigh Nagyságod az Vajdát megh-találtattya effele *insolenti* akról; Nagyságodnak megh-izólgálljuk, mint Kegyelmes Urunknak.

ARTICVLVS XII.

Craszna Vármegyében Magyar Keczelnek más idegen határon szántások, vetések, és szőlőbéli majorkodások állapotja.

AZ Craszna Vármegyebéli Atyámfiai jelentik, Kegyelmes Urunk, hogy Magyar Keczelnek kevés vetés-alá-való földelévén, az Oláhok földében kellett vetni. Végeztük azért az Nagyságod kegyelmességéből, hogy abból *observata* sék az 1643 esztendőbéli 29dik Articulus; ha közeleb Magyar falu határan szántó földet, és szőlő hegyeket nem találnának, az megh-nevezett Articulus-szerént *oculál* van az *denominat* personák.

NOs itaq; præmissa Supplicatione fidelium nostrorum Dominorum Regnicolarum Trium Nationum Regni nostri Transylvaniæ, & partium Regni Hungariæ eidem annexarum ac incorporatarum,

exauditâ & admissa, præscriptos universos
& singulos Articulos Nobis modo præmis-
sio præsentatos, præsentibus literis nostris de
verbo ad verbum sine diminutione & au-
gmento, vel variatione aliquali inferi & in-
scribi facientes, eosq; ac omnia & singu-
la in eisdem contenta, ratos, gratos, & acce-
pta habentes, acceptavimus, approbavimus,
ratificavimus, & confirmavimus. Offeren-
tes nos benignè, quòd præmissa omnia in o-
mnibus punctis, clausulis & Articulis tam
nos ipsi observabimus, quàm per alios, quo-
rum interest, seu intererit, observari facie-
mus. Imò acceptamus, approbamus, ratifi-
camus & confirmamus harum nostrarum
vigore & testimonio literarum mediante.
Datum in Civitate nostra Alba Iulia die vi-
gesima septima Mensis Martii, Anno Do-
mini Millesimo Sexcentesimo Quadrage-
simo sexto.

Alba Iulia
[Signature]

~~1770~~

Anno 1770